

MOLINER, LA COPA IDEAL

Entrevista a Empar Moliner, escriptora

per Carles Miró

www.carlesmiro.blogspot.com

Empar Moliner (Santa Eulàlia de Ronçana, 1966) és escriptora. Col·labora a Catalunya Ràdio i escriu al diari *El País*. Li agrada destacar la importància d'escriure bé, sense fer distincions entre literatura i periodisme i ni tan sols entre diferents tipus de periodisme (esportiu, científic o cultural): "la importància d'utilitzar la paraula adequada en el moment precís, sense recórrer a paraules refistolades ni empobrir el llenguatge". I dona importància als detalls, "petits detalls que t'obren una porta sencera a tot un món", i la necessitat de "donar la volta a les evidències".

Libres:

L'ensenyador de pisos que odiava els mims (1999), contes.

Feli, estheticienne (Premi Josep Pla, 2000), novel·la.

T'estimo si he begut (2004), contes.

Empar Moliner a l'Ideal, estreta del diari Avui

*Vaig a roda de premsa convocada a l'Ideal, de Mallorca amb Aribau (a Barcelona), un lloc recomanable pels dry martinis que s'hi poden beure i amb clients de renom; entre ells, Javier de la Rosa. Em van dir a les dotze i arribo puntual. L'editor i una noia, que deu ser del departament de premsa de l'editorial, em saluden i em somriuen quan entro: es pensen que sóc un periodista; no els desenganyo. Empar Moliner és a la barra, es deixa fer fotos asseguda en un tamboret, davant d'un dry martini i amb el seu llibre a les mans. Van arribant els periodistes de debò, els fotògrafs deixen un moment de metrallar l'escriptora i seiem tots al voltant de dues tauletes (amb canapès i xampany) per parlar del llibre. L'editor encara no ha perdut el seu somriure. Diu que està molt content d'editar *T'estimo si he begut*: "Estic content com un pèsol." Després, defensa el gènere del conte "ara que es torna a dir que els contes són un gènere menor". Quan toca el torn a l'autora, també deixa bé l'editor. I anem al gra. Frases de Moliner dedicades al gremi: "Vull anunciar que aquest llibre no és una trilogia, que els personatges no se m'han escapat de les mans i que no em sento buida després d'haver-lo escrit."*

¿D'on surt el títol?

D'una cançó d'un grup de punk poppie, *Bloodbound gang*, que es titula "You're pretty when I'm drunk". Diu la lletra: "M'agrada quan vaig borratxo i avui vaig molt borratxo". Després vaig trobar una altra cançó, de Zebrahead, que és un altre grup punk, que es titula "Playmate of the year". La lletra diu: "guapa, fins i tot sense cervesa" i em semblava que era el complement de l'altra. Com que sol passar, que quan has begut tothom guanya en bellesa, em va agradar.

Un personatge d'un conte teu, "La importància de la higiene bucodental", només gosa dir-li al seu nòvio que l'estima quan ha begut.

Per això, hem de recomanar a la població catalana que begui, que begui la major part del dia i de la nit. Ja ho deia aquell poeta lleugerament francès: "Hem d'estar sempre embriacs/ de vi, de poesia o de virtut". Si es té vi, però, jo desaconsello la poesia i la virtut.

Encara que només sigui pel canvi d'editorial ja és "obligat" preguntar-te per quina influència ha tingut en tu Quim Monzó.

Quim Monzó és un escriptor que admiro molt. Per mi és un referent, igual que ho són autors de contes com Salinger, Kafka, Mark Twain, Dorothy Parker o Martin Amis. Tots aquests autors, i

d'altres, com Patricia Highsmith o l'Umberto Eco articulista, són influències per mi. M'agraden perquè han inventat un sistema i perquè admiro els escriptors que fan humor.

Tant d'humor exaspera a segons quins escriptors de per aquí.

Recordo un acudit del New Yorker. Es veu la mare de Sartre que obre la bústia i veu que hi ha carta del seu fill. La llegeix i exclama: "Déu meu! Un altre cop amb el no-res, i avui és el meu aniversari". Sempre hi haurà gent exasperada. Jo conec gent que s'exaspera amb la sodomia, però, per sort, no es passa el dia explicant-ho. Es limita a no practicar-la.

En aquest llibre fan un paper ridícul els pijos, els poetes, els intel·lectuals, les feministes, els enamorats, els matrimonis, els gais, les ONGs... ¿Hi ha algú que no es pugui querellar contra tu per haver escrit *T'estimo si he begut*?

Són històries, de vegades còmiques, protagonitzades per parelles. Que els membres de la parella siguin gais o heteros no és important. De manera que si es volgués querellar un gai, s'hauria de querellar en tant que membre d'una parella, no en tant que gai. Els personatges del conte de la parella gai i els personatges del conte de la parella hetero es podrien intercanviar.

De tota manera, parlant de querelles, una senyora que es diu Carme Bastero ha escrit una carta al director de no sé quin diari on diu que troba molt bé que faci burla dels membres de les ONGs, però no de les persones—com ella—que diuen "tots i totes" a l'estil Joan Clos.

¿Es querellarà aquesta?

L'animo molt a fer-ho. És inadmissible que els i les autors/ores no escriguin "tots i totes". Hem de prohibir el sexista "tothom". Hem de dir "els i les". Estic fent una campanya perquè el llibre *Un millón de muertos* es digui *Un millón de muertos y muertas*. Si prospera, aviat el títol *Els nus i els morts* es dirà *Els i les nus/nues i els i les morts/mortes*. *La mort i la donzella* és més pelut.

En un conte hi ha unes parelles que volen adoptar fills i els psicòlegs els fan fer una "dramatització", els fan fer teatre, i un parell s'escapen perquè diuen que han d'anar al lavabo i passen una vergonya terrible...

És el que et fan fer quan fas el curset obligatori per adoptar un fill. Jo no ho trobo ni bé ni malament, només ho explico, perquè em sorprèn. Hi ha pares adoptius que m'han explicat que s'ho van passar malament, i d'altres que m'han explicat que s'ho van passar de puta mare.

¿I el conte "Els beneficis de la lactància materna"? Perquè jo aquestes senyores les he vist a la tele.

Està inspirat en una associació que cada any fa una jornada d'al·letament públic al Parc de la Ciutadella. Hi vaig anar, ho vaig veure i em vaig posar a fer el conte. D'aquesta jornada al carrer, si no em falla la memòria, en diuen "La gran mamellada".

¿Què!

"La gran mamellada", veig que fas cara de malícia. No m'agrada gens aquesta ironia fàcil que, via facial, estàs insinuant. El nom de l'Associació també m'agrada molt: es diu Via Làctea.

Déu n'hi do. Total, ho vas anar a veure...

Sí, i va ser edificant. Hi havia dos pobres allà mirant, amb els ulls fora de les conques, mentre totes aquelles dones donaven el pit. I d'aquí va sortir el conte.

També hi ha un conte d'una parella, un matrimoni que fa anys que estan casats, que es pregunten l'un a l'altre si van restrets i això té una funció determinada en el conte, que ara no explicaré per no carregar-me el final. Els que s'acaben casar et preguntaran si el matrimoni és això.

Diria que probablement. Que dues persones (o les que sigui) que fan vida matrimonial, s'igualen. Mengen el mateix, dormen les mateixes hores, i totes les funcions biològiques s'acaben produint al mateix temps

¿Què tens contra els sopars de matrimonis? ¿Si són la sal de la vida!

No hi ha res que m'emocioni tant. Però hi ha un personatge d'un conte s'avorreix molt durant un sopar de matrimonis. I l'avorriment mou el món. Segur que l'inventor de la roda (perdó!, el/la inventor/ra de la roda) s'avorria, i, per fer alguna cosa, es va posar a fer un croquis.

A la contracoberta del llibre hi ha una frase d'Espadaler que diu que retrates la beneiteria sense exagerar, tal com és. Però en els llibres anteriors els beneïts eren uns mims, una estheticènne, un culturista, etc., i ara treus un poeta que li paguen una milionada.

És un poeta-periodista que figura que ha escrit un llibre que es diu “Contra el nacionalisme i altres ‘ismes’”. Fa llibres sobre com s’ha d’escriure. Naturalment és pura ficció. De tota manera, aquests últims anys he conegut gent rica i ara escriuré sobre rics fins que jo també sigui rica. Aleshores tindrà una gran consciència de classe.

Rics com els que donen un pernil dolç caríssim al gos i que fan gaspatxo “suavet”.

Quan et diuen que una cosa és suaveta en un restaurant on en un sopar de matrimonis, vol dir que no tindrà gust de res. (*El gaspatxo “suavet” que surt al conte “Aprengui a tastar vins” és sense all ni pebrot ni pa, i gairebé sense vinagre.*)

¿I aquests noms? El poeta que dèiem es diu Eladi Susaeta. Fa pensar en algun poeta català...

No. Susaeta és un nom que m’agrada com sona. Em vaig trobar un anuari del Círculo Ecuestre que havien llençat i el faig servir per posar noms als personatges. Salat, Figuerola, Susaeta, Biosca. Trio els noms en funció de com sonen. El personatge que surt en aquest conte no és poeta, de tota manera. Dóna classes de periodisme i escriu llibres sobre xefs.

¿Creus que el que escrius de les dones ho podria escriure un home? No parlo de talent (o també), sinó de la manera com s’ho prendria el públic o certes senyores que escriuen als diaris.

Totes aquestes senyores que dius que escriuen als diaris fan burla i critiquen els homes sempre que volen. Jo, com que considero que els homes i les dones som iguals, faig broma dels humans: homes i dones. Si una dona com la meva admiradíssima Teresa Viejo fa un llibre que es diu *Homes, manual d'instruccions* (o alguna cosa així), aleshores un home hauria de poder fer un llibre que es digués *Dones, manual d'instruccions*. Però no crec que cap s’hi atreveixi. El penjarien dels testicles. Podem fer burla de l’església catòlica, però no de l’Islam. Podem fer burla dels turistes alemanys o dels francesos però no dels magribins. Poden ridiculitzar els homes, però no les dones. És ben curiós. Per això m’agraden molt la Dorothy Parker i la Patricia Highsmith. Perquè feien burla de les dones, també, sense agafar-se el tàmpax amb paper de fumar (refrany adaptat al món sostenible i no sexista d’avui en dia).

¿T’estimo si he begut sortirà en castellà?

Sí, al maig. Es titularà *Te quiero si he bebido*.

Així podem assajar la pregunta clau: “¿Por qué no lo has escrito *directamente* en castellano?”

No descarto escriure llibres directament en castellano en el futur, del mateix mode que no descarto canviar-me de sexe.